

چرا محدودیت‌های اعمال شده کمکی به کاهش شیب تند افزایش مبتلایان نمی‌کند؟

نمایش اعمال محدودیت و کوران کرونا در تهران

ابوالقاسم رحمانی
دبیر گروه جامعه

همه چیز به جای بهبودی به جای حرکت به سمت بهبودی، بدتر می‌شود. روزبه‌روز آمار ابتلا و مرگ‌ومیر ناشی از کرونا افزایش می‌یابد. در همه دنیا وضعیت همین‌طور است و در ایران بدتر! انگار واقعا کاری از دست کسی بر نمی‌آید، تمام محققان، دانشمندان، متخصصان و پزشکان فقط و فقط به

ارائه توصیه‌ها و تکرار رعایت پروتکل‌های بهداشتی و ماسک‌زدن و شست‌وشوی دست‌ها و رعایت فاصله اجتماعی بسنده می‌کنند. البته نه اینکه دست روی دست گذاشته باشند، نه، اخباری هم حول طی مسیر تولید واکسن و گمانه‌هایی هم از زمان عرضه آن به گوش می‌رسد، منتها وضعیت موجود همین است که می‌بینید، روند رو به رشد و صعودی ابتلا به کرونا و افزایش تعداد موارد مرگ‌ومیرهای ناشی از این بیماری کشنده. اما همان‌طور که گفتیم این تصویر در ایران هولناک‌تر است. نتیجه بخش نبودن

سیاست‌هایی که تا امروز در جهت مقابله با کرونا اتخاذ شده‌اند و مواردی از این دست باعث شده است روزانه شاهد رکوردشکنی هم در موارد ابتلا و هم مرگ‌ومیرهای کرونایی باشیم. براساس اعلام مسئولان هیچ نقطه سفیدی از لحاظ شیوع این ویروس در کشور باقی نمانده است و همه‌جا از مرز هشدار گذشته‌اند و در وضعیت قرمز و فوق‌قرمز قرار دارند. در این وضعیت نابسامان هم نه مردم و نه مسئولان تغییر محسوسی در رویه‌ها نداده‌اند و بر همان مدار و رویه سابق پیش می‌روند. طی آخرین اطلاعات، بعد از کش‌وقوس‌های

فراوان تعطیلی‌های نیم‌بند و خفیفی در برخی استان‌ها به خواست ستاد‌های استانی مقابله با کرونا اتفاق افتاده است که آنها هم بیش از آنکه نشان‌دهنده عزم سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران بر کنترل شیوع کرونا باشد، شبیه یک اقدام فانتزی نظیر آنچه تا امروز رخ داده است به نظر می‌رسد. در رابطه با همین موضوع بد نیست شرح و تفصیلی از وضعیت موجود، تصمیمات ستاد مقابله با کرونا و البته روایتی هم از وضعیت بیمارستان‌ها در این روزهای عجیب و ترسناک کرونایی داشته باشیم.

تهران، قم، مازندران، کرمانشاه و... تعدادی از استان‌هایی هستند که ما برای دریافت روایت میدانی از کادر درمان در بیمارستان‌های آنها به سراغشان رفتیم. چیزهایی که می‌شنویم و می‌گویند، حتی با روزهای ابتدایی کرونا هم از نظر تعداد مبتلایان تغییر محسوسی داشته‌ایم و وضعیت بدتر هم شده است. تنها نکته‌ای که شاید بتوان به عنوان نقطه عطف در نظر گرفت، تجربه کادر درمان است؛ اگرچه این حجم از مراجعات و تغییر علامت‌و شدت و حدت آنها جای هیچ سهل‌انگاری باقی نمی‌گذارد. یکی از پرستاران از یکی از بیمارستان‌های شناخته‌شده تهران به «فرهیختگان» می‌گوید: «تعداد مراجعات به طرز عجیبی افزایش یافته است و با پیک‌های

قبلی اصلا قابل‌مقایسه نیست. مراجعات در این حد زیاد شده است که لحظه‌ای امکان استراحت برای کادر درمان فراهم نیست. نکته دردناک دیگر اما ظرفیتی است که کرونا از کادر درمان گرفته است. بسیاری از پزشکان، پرستاران و متخصصان و اعضای کادر درمان خودشان درگیر بیماری شده‌اند و از چرخه خدمات‌دهی خارج شده‌اند و این فشار چندبرابری را بر سایر افراد وارد می‌کند و حتما بر روند خدمت‌رسانی به بیماران اثر می‌گذارد. حتی برخی همکاران ما برای بار دوم به کرونا مبتلا

شرایط به مراتب سخت‌تر از پیک اول کروناست

شده‌اند و حال و روز خوبی ندارند. تعداد فوتی‌ها بعد از دو هفته پیش که سیر نزولی را طی می‌کرد، دوباره بعد از مسافرت‌ها و مراسم و بازگشایی مدارس و... اوج گرفته و افزایشی شده است. در موج اول کرونا تمام بیمارستان‌ها برای پذیرش بیماران کرونایی تخلیه و تجهیز کردند، بعد از آنکه کمی تعداد موارد ابتلا و مرگ‌ومیر فروکش کرد بعضی بخش‌ها به کارکرد قبلی خودشان بازگشتند، منتها با وضعیت فعلی احتمالا به زودی به شرایط پیک ابتدایی کرونا بازگردیم و آن شرایط بحرانی تکرار شود.

مورد عجیب ایران و سیاست‌های بی‌اثر در کنترل کرونا

سیاست‌گذاران بوده‌اند. منتها اگر قرار بر تقسیم تقصیرات و میزان قصور هریک از این دو باشد، حتما دومی سهم بیشتری دارد. قبل تر بارها گفتیم برای ایجاد تغییر در شرایط موجود، صرف توصیه و دعوت از مردم به رعایت پروتکل‌ها و مواجهه فانتزی با شیوع چنین بیماری کشنده‌ای کارگشا نخواهد بود و در وضعیت نابسامان موجود تغییری حاصل نخواهد شد. همان موقع پیشنهادهایی هم ارائه کردیم که برای بار نمی‌دانم چندم،

اما دوباره تکرار می‌کنیم که تعطیلی ادارات (به معنی دورکاری یا حضور حداقلی)، تعطیلی مدارس، تعطیلی مراکز خرید و فروش و فروشگاه‌ها و پاساژها و... که امکان رعایت فاصله اجتماعی در آنها میسر نیست، جلوگیری و ممانعت از مسافرت‌های بین‌شهری، بهبود وضعیت حمل‌ونقل عمومی، برخورد سفت و سخت با افراد بدون ماسک، لغو طرح ترافیک و... می‌تواند تاحدی بر روند شیوع فعلی بیماری خصوصا در فصول سرد سال

الته تا آن‌جا که مرحله کمبود تخت بیمارستانی نرسیده‌ایم ولی خوب تعداد مراجعات بسیار بالاست. با چالش‌های دارویی هم مواجهیم و به برخی بیماران خصوصا بیماران سرریایی برخی از داروها را نمی‌دهیم تا هم به بیماران بدحال‌تر خدمات بیشتری بدهیم و هم شرایط را مدیریت کنیم. این وضعیت یکی از بیمارستان‌های تهران بود و برای اینکه حرف تکراری نزنیم، باید بگوییم تقریبا در باقی شهرها و استان‌ها هم وضعیت تقریبا به همین شکل است و کادر درمان حساسی خسته و ناامید از وضعیت موجود از کمبودها و شرایط بحرانی گلایه می‌کنند و از مردم می‌خواهند کمی مراعات احوال آنها را بکنند.

که تلاقی کرونا و آنفلوآنزا نیز مشکل‌ساز خواهد شد، تاثیر بگذارد. منتها هرچه هم ما گفتیم و هم متخصصان و حتی برخی مسئولان، کسی گوشش بدهکار نبود و به هر بهانه‌ای از اجرای چنین سیاست‌هایی ممانعت شد. بعد از کش‌وقوس‌های فراوان و انتقادات و گلایه‌های بسیار بالاخره دوروز پیش استانداری تهران در تهران و مسئولان ستاد‌های مقابله با کرونا در کشور در سایر استان‌ها به تعطیلی برخی مراکز جمعی و پرخطر مبادرت کردند. اقدامی که از چند منظر باهم قابل‌نقد است و با آن چیزی که باید باشد و انتظار می‌رفته، فاصله زیادی دارد.

در ۱۱ مهر میزان بستری‌شدگان به ۴۸۶۷ نفر رسیده است. اگر این محدودیت‌ها اعمال نشود دیگر تخت بیمارستان‌ها ظرفیت پذیرش بیمار را نخواهند داشت، در نتیجه باید کنترل و نظارت بیشتر شود تا به حالت پایدار و ثابت برسیم. پیشنهاد ما قبلا در این مورد دوهفته بود که باید بررسی شود و اگر تعداد مراجعان بالا برود قطعا اعمال محدودیت‌ها و تعطیلی مراکز تمدید خواهد شد. نکته قابل‌تأمل در سخنان استاندار تهران اما مربوط به بخش دوم اظهاراتش بود که همان پیشنهاد‌های ما در رابطه با ایجاد محدودیت‌ها را تأیید کرد و گفت: «هنگام تعطیلی‌ها، امکان سفر مردم وجود دارد که نه تنها باعث پیشگیری نشده بلکه شاهد انتقال و گسترش بیماری توسط کسانی بودیم که در دوره تعطیلات سفر رفته‌اند. باید گلوگاه و مراکز که باعث شیوع بیشتر هستند بسته شوند و البته یکی از اقدامات باید بستن راه‌های تهران و کشور باشد.» با این حال و با وجود اینکه مسئولان هم از اثرگذاری مسافرت‌ها بر روند شیوع کرونا مطلع هستند مشخص نیست چرا عزمی برای ایجاد محدودیت در این زمینه وجود ندارد و اتفاقی رخ نمی‌دهد! محسنتی بندپی همچنین گفته است: «برای دورکاری منتظر موافقت وزارت کشور هستیم. پیشنهاد‌های مختلفی به وزارت کشور فرستاده شده چون میزان تراکم جمعیت و تردد در پایتخت باید کاهش پیدا کند که در این زمینه پیشنهاد دورکاری با توجه به حضور ۴۸۰ هزار کارمند ستادی و ۱۶۰ هزار کارمند ملی ضروری به نظر می‌رسد.»

تعطیلات محدود برای یک اپیدمی نامحدود

خرید و فروشگاه‌ها به فعالیت خود همچون سابق ادامه می‌دهند و این مساله حتما در ادامه گرهی را باز خواهد کرد. مضاف بر این در یک هفته نمی‌توان انتشار شق القمر کردن در حوزه مدیریت کرونا داشت؛ بیماری‌ای که به ادعان کارشناسان ۱۴ روز دوره نهفتگی دارد و بسیاری از ناقلان حتی علامتی ندارند، با یک هفته تعطیلی آن هم چنین تعطیلی محدودی که حتی در آن مسافرت رفتن هم ممنوع نشده و دوباره در حد توصیه باقی مانده است مشکلی برایش ایجاد نخواهد شد و نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم بعد از یک هفته آمارها ناگهان فروکش کند! انتقادات به این مساله محدود به کارشناسان و رسانه‌ها هم نماند و برخی مسئولان، از جمله اعضای شورای شهر تهران هم نسبت به آن انتقاد داشتند. روز گذشته محسن هاشمی، رئیس شورای شهر تهران در رابطه با این موضوع خاطرنشان کرد: «لازم است تعطیلات دوهفته‌ای به‌طور کامل برای تهران در نظر گرفته شود و می‌تواند زنجیره انتقال را مهار کند. معمولا تعطیلات یک‌هفته‌ای برای کرونا، جوابگو نیست؛ چرا که زنجیره انتقال این بیماری دوهفته است و من متوجه نشدم چرا زالی درخواست یک هفته تعطیلی را داشت و حالا که درخواست شده امید است دوهفته‌ای کنند تا زنجیره حذف شود.» ناهید خداکرمی، رئیس کمیته سلامت شورای شهر تهران هم روز گذشته در تذکر پیش از دستور خود با اشاره به

تخاد محدودیت‌های کرونایی در تهران گفت: «روز گذشته محدودیت یک‌هفته‌ای از سوی استانداری برای تهران صادر شد اما اتخاذ این محدودیت‌ها، نگرانی‌هایی را به همراه دارد و سوال مطرح است که آیا با تعطیلی یک‌هفته‌ای می‌توان اپیدمی را کنترل کرد که جواب آن خیر است. با چند اپیدمیولوژیست صحبت کردم و آنها معتقدند تعطیلات یک‌هفته‌ای فقط فرازوفروند در سیر اپیدمی ایجاد می‌کند. اگر نتوانیم این محدودیت‌ها را درست کنترل کنیم بعد از آن باز هم شاهد اوج بیماری خواهیم بود و باید به مسئولان گفت که اگر نمی‌توانید کار و تصمیم بهتری داشته باشید، همان اپیدمی گل‌های ران‌دبال کنید. وضعیت تهران قرمز است و گفته شد ۱۳۶ تهرانی روز گذشته از این بیماری فوت کردند، اما ساعاتی بعد استاندار تهران آمار فوتی‌های کرونا را ۶۸ نفر اعلام کرد. برای مهار شیوع کرونا لازم بود به جای یک هفته، دوهفته تهران تعطیل شود. اگر مسافرت‌ها محدود نشود مجددا شاهد حرکت ویروس به سمت نقاط پاک کشور خواهیم بود. درست است احیای اقتصاد مهم است اما جان مردم مهم‌تر است.» البته انوشیروان محسنی‌بندپی، استاندار تهران در رابطه با این محدودیت‌ها در برنامه تلویزیونی «درانت‌های الوند» خاطرنشان کرد: «در یک ماه گذشته شاهد بستری روزانه به‌طور متوسط ۷۰ نفر بودیم. مثلا در ۱۱ شهریور ۲۸۰ نفر بیمار بستری و

حمیدرضا گودرزی، معاون امنیتی انتظامی استانداری تهران در رابطه با تعطیلی محدود و یک‌هفته‌ای برخی مشاغل و مراکز در تهران گفت: «با توجه به نامه نهم مه‌ماه معاون امنیتی انتظامی وزارت کشور و رئیس کمیته امنیتی، اجتماعی و انتظامی ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا مبنی بر اعمال محدودیت به تفکیک استان و شهرستان‌های هدف محدودیت و تعطیلی برخی مراکز به مدت یک‌هفته از تاریخ ۱۲ لغایت ۱۸ مهرماه از سوی ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا تمدید شده است. دانشگاه‌ها، مدارس، مدارس شبانه‌روزی، حوزه‌های علمیه، آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای، زبانسراها و سایر آموزشگاه‌ها و کتابخانه‌ها، مساجد و مصلی‌ها، سینما، تئاتر و مراکز مشابه، موزه و باغ‌موزه‌ها، تالارهای پذیرایی، آرایشگاه‌های زنانه و سالن‌های زیبایی در این یک هفته تعطیل خواهند بود. برگزاری هرگونه مراسم اجتماعی، فرهنگی، مذهبی و همایش‌ها، باشگاه‌های ورزشی، ورزش‌های پربرخور از جمله کشتی، کاراته، جودو و موارد مشابه، کافه، قهوه‌خانه‌ها و جایخانه‌ها، باغ‌وحش و شهرپازی‌ها، مراکز تفریحی آبی، استخرهای سربوشیده و باشگاه‌های بدنسازی و همچنین عدم برگزاری نماز جمعه مورد تأکید قرار گرفته است.» بعد از اعلام این مساله اما واکنش‌های متفاوتی به آن صورت گرفت؛ واکنش‌هایی که اساس آنها بر انتقاد نسبت به این میزان و این گستره از تعطیلی‌ها استوار بود. البته انتقاد واردی هم است. تقریبا تمامی مراکز و مبادی اصلی شیوع کرونا، مثل ادارات، حمل‌ونقل عمومی، پاساژها و مراکز

«ما مشکل دیگری داریم که البته از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا در حال اصلاح است و آن هم تصویب قوانین بازدارنده است. قرار است ما مثل ۱۵۶ کشور دنیا، با افرادی که پروتکل‌ها را رعایت نمی‌کنند، برخورد کنیم. ما دیگر نمی‌توانیم با نصیحت و تمنا از افراد بخواهیم که پروتکل‌ها را رعایت کنند. اپیدمی اعمال محدودیت حداکثری می‌طلبد، البته منظور این نیست که از فردا با مردم رفتارهای خشن داشته باشیم

از کاری باز نمی‌شود و با این مواجهه فانتزی و سهل‌انگانه در بر همان پاشنه قبلی خواهد چرخید. نگاه به آمارها و نمودارها هم این را نشان می‌دهد که سیاست‌های قبلی هیچ‌کدام در مسیر کاهش تعداد موارد ابتلا و مدیریت و کنترل ویروس آن‌طور که باید موثر نبوده‌اند و فقط جان تعداد زیادی از هموطنان به خطر افتاده و توان کادر درمان هزینه شده و کاهش یافته است.

اپیدمی نیازمند اعمال محدودیت حداکثری

اما نمی‌توان تنها به توصیه و پیشنهاد اکتفا کرد؛ چرا که این مساله منجر به آسیب‌رسیدن به دیگران می‌شود. این بخشی از مصاحبه علیرضا زالی فرمانده ستاد مقابله با کرونا تهران و البته همان چیزی است که مدت‌هاست ما از مسئولان کشور برای مهار کرونا مطالبه می‌کنیم.

اینکه همواره توپ بررز و وجود وضعیت فعلی در زمین مردم باشد و دولت و ستاد ملی کرونا به‌عنوان متولی اصلی مقابله با این بیماری و مدیریت شرایط موجود از مسئولیت‌های خود شانه خالی کند و هیچ اقدام خاص و متمرث‌تری در مسیر کنترل این ویروس اتخاذ نکند، گره

تعداد آزمایش‌های تشخیصی انجام شده
۴ میلیون و ۱۲۳ هزار
و **۱۷۳ آزمایش**

مبتلایان دارای وضعیت شدید
۴ هزار
و **۱۵۴ نفر**

تعداد کل بهبودیافتگان
۳۸۹ هزار
و **۹۶۶ نفر**

تعداد کل جان‌باختگان
۲۶ هزار
و **۹۵۷ نفر**

تعداد کل مبتلایان
۴۷۱ هزار
و **۷۷۲ نفر**